



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

8 de Qualitate personarum, quæ testari possunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

stator dum illud conderet, cogitavit de ingressu, & aliquid institutionis nomine monasterio, quod ingressus erat, reliquit, si capax successione illud erat: quamvis etsi nihil reliquerit, sustineri testamentum prius communis sit opinio, *Bart. in d. aub. ben. si qua mulier. nu. 8. Ripa. in l. si unquam. q. 3. nu. 49. C. de reuoc. dona. iuxta d. §. illud. de monach. indistinct. loquente.* Quod si ante ingressum religionis quis testatus esset, non cogitans de ingressu, & postea ingrediatur: per ingressum rumpitur testamentum, si monasterium sit capax successione, atque monasterium loco filii est, & dummodo ingrediendo quis se & bona sua dedicauerit expresse monasterio, non aliter, *Bart. ad d. aub. si qua mulier. nu. 7. Imola in c. r. nu. 11. de testa.* Sed & Iulius Clarus hanc opinionem procedere ait, quod pertinet ad institutionem, cetera autem firma remanere & præstanda, *Iul. Clar. lib. 3. sent. in §. testam. cum, q. 28. nu. 4. per aub. ex causa. de liber. præc.* At si post ingressum & ante professionem tempore nouitatus velit quis testari, potest, quamvis eo decedente ab intestato pendente hoc tempore, ei succedat monasterium si capax sit, non proximi, *Idem Clar. eo. nu. 6.* Quod si post professionem religionis quaeratur, num testari possit, respondetur, nihil sibi residuum facere monachum professum paupertatem, sed se & sua monasterio consecrare, si utiq; capax sit successione & possessionis immobilium, *aub. ingressi. de sacros. eccles. c. quia ingredientibus 19. q. 3.* & ideo non posse testari, quia nihil habeat, *c. 2. de testa. ca. non dicatis 12. q. 2.* imo nec vellet nec nolle, quia propriam voluntatem eiauit, *c. si de testa in 6.* Leges tamen permittunt ingredientibus religionem, & post ingressum circa filiorum, quos in seculo reliquerit, partes, voluntatem adiicere, iuxta formam aub. si qua mulier. de sacros. eccl. C. vnde colligunt, testamentum ante ingressum factum reuocari in illis tantum casibus, in quibus licet illis testari inter liberos iuxta præd. aub. si qua mulier. ¶ In clericis ¶ autem prælati, & beneficia ecclesiastica habentibus, num testari possint, breuiter distinguunt: de patrimonialibus posse disponere, siue habuerint ante clericatum siue post, dummodo contemplatione vel ex fructibus ecclesie non obuenerint, *ca. nulli 12. q. 5. ca. de Syracusana 28. dist. in c. de testa. aub. licentiam. C. aub. prohibuitum. C. de episc. & cler. De fructibus beneficij collectis quoque recte disponere pluribus placuit, *glo. in c. presenti, §. porro, in ver. referuari, de offi. ordi.* Et ita sententia hæc obrinuit. ¶ Quid ¶ autem nos de illa sentiamus, in præcedenti capite exposuimus. Quia etiam non sunt suæ potestatis deportati, & in metallum damnati, testamentum facere nequeunt, *l. eius qui apud hostes. §. 1. de testam. P. Interdixit & Tyberius Cæsar testamentum facere iis, quibus aqua & igne interdictum esset. Dio Cass. libr. 57. histo. Rom.* Arnoldus Ferronus, in commentariis ad §. 1. §. titul. de testamentis, in consuet. Burdegalen. lib. 2. tradit etiam damnatos perpetuo ad triremes, seu remiges ex Regis voluntate tantum testari, arg. l. si quando, de inoff. test. C. Alioquin non, cum sint pœnæ serui, l. eius qui de testa. P. ¶ Damnati ¶ ultimo supplicio & capitali crimine, serui pœnæ efficiuntur, *l. qui ultimo supplicio, de pœn. P.* vt ad bestias, ad ferrum, in metallumque damnati libertatem amittunt eorumq; bona publicantur: vnde apparet amittere testamenti factionem, *l. eius qui apud hostes. §. 1. de testamen.* & si quod ante fecerint, irritum esse, vt respondit Vlpian. *l. si quis filio & §. irritum, de iniusto rup. irrit. fac. testam.* nisi appellatum a condemnatione sit, & pœdente, in decisæ prouocatione testamentum fiat, & moriantur, *l. qui a latronibus 13. §. si de test. P.* Quemadmodum si quis post accusationem in custodia fuerit defunctus indemnatus, testamentum eius valebit, *l. si quis 9. eod. nisi post mortem sententia bona adimantur, vel publicentur, vt in criminibus accidit, quorum vindicta post mortem pœnam accipit, in lex iudiciorum, de accus. in P. vel si reus mortem conscientia criminis sibi consciuerit, l. si quis filio exheredato, §. eius qui de iniusto rup.* Iure tamen Codicis & Nouellarum libertas damnatis ad mortem non adimitur, *noel. consuet. 22. de nu. §. deportati, vnde sumra est, aub. sed hodie, de don. inter vir. & vxor. C. neque omnium bona publicantur, aub. bona de bon. damn.* Sunt & consuetudines in Gallia quarundam prouinciarum, ex quibus bona damnatorum non deferuntur fisco: & proinde in illis criminibus, in quibus bona non publicantur, adema reus & damnatis ad mortem non videtur potestas testandi. ¶ Vnde ¶ pendet decisio quaestionis, num damnati ad perpetuos carceres possint testari, alioquin perdifficilis solutionis. Si quidem Panormitanus. in *Reg. de test. nu. 4. Bertrand. consi. 194. nu. 2. lib. 1. in 2. par.* in laico putat prohiberi testamentum: Iulius Clarus negat, *libr. 3. sentent. §. testa-**

mentum, *questio. 23. num. 1.* quod hæc pœna non sit iuris ciuilibus, sed iuris pontifici. Ego tamen dico, crimen, ex quo imponitur pœna carceris, esse considerandum, num fiat ex eo publicatio bonorum, vt tunc non possit testari: si vero non publicentur, possit.

¶ Idipsum ¶ cenfeo dicendum in excommunicatione, vt si causa eius adimat bona, & publica sit excommunicatio, prohibeat testamentum. Et ita intelligenda gloss. in capit. decernimus, in ver. testificando, de senten. excommuni, quæ admittit testamentum: contra, si non publicentur ex eo bona, & excommunicatio sit occulta. Et ita audio sententiam eorum, qui dicunt testamenti factionem excommunicato non negari, vt *Abbas in rubr. de testam. num. 3. Barbat. in cap. quia ingredientibus, colum. fin. de testam.*

¶ Porro ¶ auctoritate legum & consuetudinum, & qui habent plenam liberam voluntatem, & sui a bitrii sunt, intestabiles aliquando fiunt: veluti, si ob carmen famosum quis damnetur, *l. si cui lege 28. §. fin. de testa. in P. l. ob carmen de testibus. P.* Et ita infamis ex causa quæ admittit testamentum intestabilis dicitur: non autem ex quacunque infamia, *Bart. ad d. l. si cui, §. fin. Panor. in rubr. de testam. num. 8.* ¶ Iure ¶ etiam pontificio, vltimus manifestus non potest testari: nisi prius præstita sit cautio pignoratitia vel fideiussoria de restituendis vlturis, vel ipso facto restituta sint, *c. quanquam, de vltim. in 6.* Quod si consideretiam, non prius sortietur effectum, quam cauerit eius heres, & cum illud sine præcautione, nullum sit: tamē conualescere dicitur data cautione, *Alexan. in l. Gallus, §. ille casus, num. 8. de lib. & posthum. Felin. in c. c. dilectus, nu. 3. de accusa.* Quod & locum habet etiam, si manifestus vltimarius destitisset scenerari postea, *Socin. consil. 127. in prin. 3. vol. nam agitur hic de acceptis restituendis, vt salutis animæ consulatur, & vt iuxta verbum Domini, etiā inuiti cogantur intrare beatitudinem, addita restitutione ablata.*

¶ In eo ¶ porro, quod de Iudeis quidam dicunt eos hac lege non teneri, *Aretin. consi. 158.* quia qui extra ecclesiam sunt, nihil ad nos: certe subsisto, etsi videam eam opinionem obseruari. Magis Christianum enim puto, illos in hoc etiam punire: vt iis, quibus vita inter nos indulgetur, vt respiciant testes interim sint nostræ salutis, omni suspicione testes alieni, extranei a fide, non detur anxia consensendi in delictis, cum pernicioso Christianorum, cum quibus conuersantur, exemplo. In bannito vero, num testamentum eius valeat. si is in perpetuum relegatur, & bona eius confiscata sint, recte dicemus eum disponere non posse: contra, si confiscata non sint, vel si confiscatio quidem alicubi fiat, sed bannitus habeat bona in alio loco, qui iurisdictioni eius, qui relegat vel bannit, non subicitur. Nam de illis disponet iure communi. *Leius qui apud hostes, §. 1. de testa. P.* Extra territorium ius dicenti non obtemperatur, *l. fin. de iurisd. om. iud. P. S.* io plura hæc de tractari per interpretes, vt per Bart. in *Leius qui, §. 1. nu. 3. de testa. per Nellum, in tractatu Bannitorum in 1. parte secundi temporis, nu. 52. per Iulium Clarum, in 3. lib. sent. §. testamentum, quæ. 19.* & alios: sed illorum parera non placent, & breuiter quæstio sufficit contulisse. De deportato, qui ciuitatem & libertatem amittebat, proculdubio responsum est, esse intestabilem, *d. l. eius qui, §. 1.* ¶ Sed ¶ dignum est obseruatione in hac potestate condendi testamentum, multum interesset, aliquem dici intestabilem lege, aut non posse testari, quod bona ei adema sint. ¶ Nam ¶ qui intestabilis est, etiam si bona habeat, testari non potest: at qui testari non posse dicitur ob defectum bonorum, si alioquin capax sit factionis actiue, potest sine bonis testamentum condere. Nam testamentum & hereditas considerantur etiam in eo, qui nihil in bonis reliquit, *l. hereditas, de peti. her. P.* Et ita qui potest testari pupillariter, potest substituere filio suo, etiam si nihil ipse habeat in bonis: quod non posset, si non haberet testamenti factionem, *l. 2. §. filius, de vulg. Poterit & dare tutorem filiis suis, quod non potest fieri, nisi in testamento, aut in codicillis testamento confirmatis, l. 3. de testam. tute. vide Imolam. in ca. quia ingredientibus nu. 7. de testa.* ¶ Item ¶ in confiscatione bonorum ex illo crimine, ex quo quis intestabilis non fit, non comprehenduntur bona, quæ post confiscationem acquiruntur, sed ea tantum, quæ delinquentis habuit tempore publicationis, *Nellus tract. de bannitis, 1. part. secundi temporis, nu. 8. Curt. Senen. consi. 59. nu. 13. Ias. in l. si stipulatus fuerim, §. cum stipulamur, num. 7. de verborum obligatione. non hereditas delata, & nondum adita, Decius consil. 44.* Quod explicat Iulius Clarus. *libro quinto, §. fin. questio. 78. num. 25. & num. 24. vt deportatus vel*

